

La comunicació –i, més concretament, la informació que transporta– és a la base de tot ordre social. Quan els especialistes analitzen els mecanismes de suport que han articulats aquesta comunicació al llarg de la història de la humanitat distingeixen quatre grans etapes, edats o "eres": l'era de l'oralitat, l'era de l'escriptura, l'era de la impremta i, avui, l'era de les tecnologies de la comunicació. Cada nova era no substitueix l'anterior, sinó que s'hi sobreposa i, en fer-ho, augmenta el gruix de l'aparell comunicatiu –el grau d'informació disponible, el nombre de beneficiaris d'aquesta informació– i, en conseqüència, la complexitat i la densitat de les relacions socials que aquest aparell facilita: la xarxa es fa cada cop més espessa, més rica.

La política i el dret depenen dels fluxos comunicatius. Per això, la manera de fer política i les mateixes formes jurídiques s'han vist modificades al llarg de la història en funció del diferent tipus d'instrumental comunicatiu del que hom disposava. El salt de l'oralitat a l'escriptura, o de l'escriptura en suports únics a la reproducció massiva a través de la impremta, han marcat canvis culturals les plenes conseqüències dels quals no han estat visibles fins després de llargs períodes de temps. Avui som conscients que estem vivint, amb l'explosió de les tecnologies de la informació i la comunicació que té lloc a finals del segle XX, un procés de transformació social del qual només som capaços d'albirar els primers llampecs. Com diu el professor Eben Moglen en la conferència que va impartir a la UOC el curs passat –i que transcrivim en aquest número de la revista– "en molt poc temps han passat algunes coses molt importants [...]; la cultura de finals del segle XX ha estat molt enfeïnada anticipant el seu propi futur".

Aquesta revista, com ja dèiem en el primer número, vol contribuir a l'estudi i anàlisi d'aquesta nova realitat que està naixent davant dels nostres ulls. En aquest lliurament hi trobareu des de reflexions sobre les debilitats i amenaces potencials associades a la introducció del vot electrònic en els processos de participació política fins a un monogràfic que recull diverses aproximacions sobre les estratègies d'introducció de l'administració electrònica en la justícia (e-justícia), passant pel discurs abrandat i volgutament provocador del professor Moglen – "Lliure expressió contra propietat intel·lectual: els pròxims cinquanta anys"– el contingut del qual va més enllà del que aquest títol pot suggerir. Esperem que us interessi.

Pere Fabra

Director d'IDP

Director dels Estudis de Dret i Ciència Política de la UOC